

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia economie, buget și finanțe

AMENDAMENT La proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2025 (nr. 358 din 04.12.2024)

În temeiul prevederilor art.59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea adoptat prin Legea nr.797-XIII din 2 aprilie 1996, înaintez următorul amendament:

1. Se propune modificarea art. 10 alin. (2) după cum urmează:
 - 1) La lit. c):
 - a) La liniuța a doua textul „al Consiliului Superior al Magistraturii,” se exclude;
 - b) La liniuța a treia cuvintele „și inspectorii din cadrul Inspecției procurorilor” se exclud;
 - 2) Lit. d):
 - a) liniuța a doua după cuvintele „Curții Constituționale” se completează cu textul „ , inspectorii din cadrul Inspecției procurorilor”;
 - b) se completează cu o liniuță cu următorul cuprins:
 - c) „- personalul, cu excepția celui cu funcții de demnitate publică, din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii;”.
2. La Anexa nr. 3:
 - 1) La Compartimentul 3.1. „Cheltuieli”:
 - a) La poziția „Ministerul Justiției”:
la subpoziția „Cheltuieli și active nefinanciare, total” textul „1392850.8” se substituie cu textul „1393214.6”;
 - la subpoziția „Apărarea drepturilor și intereselor legale ale persoanelor” textul „83367.1” se substituie cu textul „83730.9”;
 - b) La poziția „TOTAL” textul „85447900.0” se substituie cu textul „85448263.8”;
 - 2) La Compartimentul 3.2. „Resurse”:
 - a) La poziția „Ministerul Justiției dintre care transferuri primite între instituții în cadrul bugetului de stat”:
textul „1392850.8” se substituie cu textul „1393214.6”;
 - textul „1271461.8” se substituie cu textul „1271825.6”;
 - b) La poziția „TOTAL”:
textul „85447900.0” se substituie cu textul „85448263.8”;
 - textul „80423398.6” se substituie cu textul „80423762.4”.

- La codul 0412, în compartimentul, „Centrul Național Anticorupție” la poziția „Cheltuieli și active nefinanciare, total” cifrele „167936,1” se substituie cu cifrele „168936,1”.

3. La Anexa nr. 5:

- 1) la poziția „Ministerul Justiției” textul „764,206.1” se substituie cu textul „764,569.9”;
- 2) la poziția „TOTAL” textul „13,049,441.2” se substituie cu textul „13,049,805.0”.

Argumentare:

În contextul execuției de evaluare a judecătorilor, care este unul complex, salarizarea personalului din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) constituie un imperativ, având în vedere complexitatea atribuțiilor acestora. Volumul sporit de muncă, combinat cu complexitatea sarcinilor și responsabilitatea de a asigura imparțialitatea și independența justiției, adaugă un nivel considerabil de dificultate sarcinilor personalului din cadrul CSM.

Pe de altă parte, presiunile publice la care este supus CSM sunt considerabile. În fața acestor provocări, personalul trebuie să demonstreze un nivel înalt de reziliență, imparțialitate și profesionalism, ceea ce justifică recompensarea adecvată a eforturilor depuse.

Astfel, înțelegerea corectă a importanței salarizării personalului din cadrul CSM trebuie să pornească de la realitatea că această instituție nu doar administrează sistemul judiciar, ci este un pilon esențial al statului de drept. Investiția în resursele umane ale CSM reprezintă o investiție în încrederea cetățenilor în justiție și în consolidarea unui sistem judiciar independent, corect și eficient.

Pentru implementarea recomandării nr. 4 din Raportul Curții de Conturi, aprobat prin Hotărârea nr. 8 din 28 februarie 2023, care vizează eficientizarea structurii și a efectivului de personal în cadrul entităților responsabile de administrarea sistemului de asistență juridică garantată de stat se consideră necesară alocarea suplimentară a 12 unități de personal Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat.

Este de remarcat că, volumul de muncă în cadrul CNAJGS a crescut esențial în ultimii ani, înregistrând aproape 60.000 de cazuri de asistență juridică doar în 2023, o creștere de 160% față de 2009. În acest context, schema actuală de personal, s-a dovedit a fi insuficientă pentru a răspunde noilor cerințe. Introducerea noilor atribuții, precum medierea garantată de stat, recuperarea cheltuielilor și consolidarea monitorizării interne a calității serviciilor, a generat o presiune suplimentară asupra resurselor umane, accentuând disproporția între volumul de muncă și personalul disponibil.

Alocarea suplimentară a celor 6 unități de personal, reprezintă un pas important pentru conformarea cu recomandarea Curții de Conturi. Deși este necesară majorarea unităților de personal cu 12, în contextul bugetului auster se propune alocarea cel puțin a jumătate din necesarul de unități.

Această măsură va asigura o gestionare mai eficientă a resurselor, contribuind la consolidarea sistemului de asistență juridică garantată de stat.

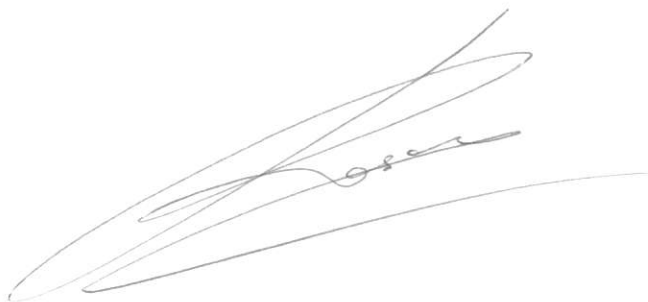
Cheltuieli de personal pentru 6 unități suplimentare se estimează la 1193,5 mii lei. În proiectul Legii bugetului pentru anul 2025 au fost prevăzute mijloace financiare pentru 4 unități suplimentare în sumă de 829,7 mii lei. Pentru 2 unități suplimentare sunt necesare mijloace financiare în sumă de 363,8 mii lei.

Cu referire la amendamentul propus la art. 10 alin. (2) remarcăm faptul că, în contextul implementării Hotărârii Curții Constituționale nr. 12 din 8 august 2023, au fost uniformizate

valorile de referință pentru procurori și judecători la suma de 2850 lei. Totuși, o discrepanță rămâne între valorile de referință stabilite pentru inspectorii din cadrul Inspecției Procurorilor și inspectorii-judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii. Astfel, pentru inspectorii din cadrul Inspecției Procurorilor valoarea de referință este 2850 lei, iar valoarea de referință pentru inspectorii-judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii constituie 3000 lei.

Această situație generează întrebări legate de coerența și echitatea sistemului juridic, în special având în vedere că atribuțiile inspectorilor din cadrul Inspecției Procurorilor și ale inspectorilor-judecători sunt similare ca natură și importanță. În aceste condiții, tratarea lor diferită din punct de vedere al valorii de referință poate afecta percepția asupra imparțialității și echilibrului în cadrul sistemului judiciar.

Uniformizarea valorii de referință la suma de 3000 lei pentru ambele categorii ar reprezenta o măsură rațională și echitabilă. Aceasta ar reflecta un angajament clar al statului față de principiul egalității de tratament, eliminând orice suspiciune de favorizare. De asemenea, această ajustare ar contribui la consolidarea încrederii în instituțiile judiciare și la motivarea profesională a inspectorilor, care își desfășoară activitatea sub o presiune considerabilă.

Veronica ROȘCA
Deputat în Parlament